

**РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА –
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ДАЙДЖЕСТ

ЛИСТОПАД
№23, 2022

ОБЛАСНИЙ ДЕНЬ ДОШКІЛЛЯ (ст. 1)

XXII ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ РАДІОДИКТАНТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТІ (ст. 2)

V ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ «ЗДОРОВ'Я, ДОБРОБУТ, БЕЗПЕКА,
ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ» (ст. 3)

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ОСВІТЬОГО
STEM-СЕРЕДОВИЩА: НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
СЕМІНАР. ОСІННЯ СЕСІЯ ОБЛАСНОЇ
«STEM-ШКОЛИ – 2022» (ст. 4)

УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНІЙ НАУКОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЕПОХА ГОЛОДОМОРУ: (ПЕРЕ)ОСМИСЛЕННЯ
В КОНТЕКСТІ ДОСЛІДНИЦЬКИХ СТРАТЕГІЙ
КРАЄЗНАВСТВА, РЕГІОНАЛІСТИКИ ТА ЛОКАЛЬНОЇ
ІСТОРІЇ» (ст. 5)

ПІДСУМКИ ПРОВЕДЕННЯ НМТ-2022 ТА
ПЕРСПЕКТИВИ 2023 РОКУ (ст. 6)

#ЗАВЖДИПОРУЧ (ст. 7)

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА
УКРАЇНИ В ОСВІТНІЙ СФЕРІ: ВИКЛИКИ,
ЦІННОСТІ, ДОСВІД» (ст. 8)

ОБЛАСНИЙ ДЕНЬ ДОШКІЛЛЯ

Відповідно до плану роботи Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти на 2022 рік, **8 листопада** відбулись урочисті заходи з нагоди **обласного Дня дошкілля**, що зібрали представників дошкільної освіти Сумської області у кількості 132 осіб.

В урочистостях узяли участь: заступник голови Сумської обласної державної адміністрації – керівника обласної військової адміністрації Олена Бойко, голова Сумської обласної ради Віктор Федорченко, народний депутат України Тетяна Скрипка, голова Сумської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України Сергій Осадчий. Поважні гості привітали представників дошкільної освіти з Днем дошкілля, побажали успіхів у нелегкій, але надзвичайно почесній професійній діяльності.

Світлана Нерянова, начальник відділу дошкільної освіти головного управління загальної середньої та дошкільної освіти директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України у відеовітанні підкреслила, що цього року професійне свято усіх працівників освітньої галузі особливе, обпалене війною та подякувала дошкільникам Сумщини за відданість справі. Зазначила, що попри все на світі, педагоги тримають свій освітянський фронт, адже педагоги дошкілля – це тил нашої країни та її майбутнього. Саме сьогодні освітяни дошкільної галузі формують життєствердний світогляд та духовність майбутнього покоління патріотів нашої держави.

Вікторія Грובה, директор Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації, привітала працівників закладів дошкільної освіти з обласним Днем дошкілля та відзначила їхню невтомну працю, любов до вихованців.

У ході проведення урочистої частини, кращих представників освітньої галузі області нагороджено почесними грамотами, подяками Сумської обласної державної адміністрації – керівника обласної військової адміністрації, Сумської обласної ради, Департаменту освіти і науки Сумської облдержадміністрації.

Від Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти в заході взяли участь: Юрій Нікітін, в.о. ректора; Лариса Міщенко, методист з дошкільної освіти навчально-методичного відділу координації освітньої діяльності та професійного розвитку; Вікторія Лобода, викладач кафедри теорії і методики змісту освіти.

Для учасників заходу працювали виставкові експозиції: «Безпечне та здорове освітнє середовище ЗДО» – педагогічні надбання педагогів закладів дошкільної освіти Сумщини; «Інноваційний поступ дошкільної освіти» – перегляд відеороликів кращих освітніх практик. Під час марафону ідей «Дошкілля Сумщини під крилами захисту» (освітній процес в умовах воєнного стану) учасники ознайомилися з досвідом педагогів дошкільної освіти області.

Професія вихователя особлива, дивовижна та захоплююча. Від його мудрості, терпіння, уваги, ніжності та турботи залежить доля кожної дитини. Вихователь – помічник, наставник, партнер вихованця у пізнавальній подорожі просторами дитинства.

XXII ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ РАДІОДИКТАНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТІ

Традиційно Всеукраїнський радіодиктант національної єдності відбувається у **День української писемності та мови – 9 листопада**. Цьогоріч до флешмоб-акції єднання навколо рідної мови та марафону з написання XXII Всеукраїнського радіодиктанту, як завжди, долучилися працівники інституту.

Незмінними є умови мовного флешмобу: диктант необхідно писати лише від руки, надруковані в будь-якому текстовому редакторі файли не перевірятимуть. Водночас, надіслати роботу на перевірку можна і електронною поштою, для цього написаний від руки диктант потрібно відсканувати чи сфотографувати. Радіодиктант можна писати і надсилати шрифтом Брайля.

У цьому році текст радіодиктанту було написано українською письменницею та режисеркою Іриною Цілик, а читала в ефірі його народна артистка, Герой України – Ада Роговцева.

Тема тексту «Розкажи про свій дім», особливо у сьогоденний час, дуже актуальна та цікава, а його зміст – наповнений теплом, вірою і силою. Головна ідея – «... Дім, – це місце сили і пам'яті роду...», «Я, вдома!».

Радіодиктант – не просто засіб перевірити власну грамотність, а, насамперед, масштабний національний флешмоб.

V ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ЗДОРОВ'Я, ДОБРОБУТ, БЕЗПЕКА, ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

З метою обговорення актуальних питань освітньої діяльності щодо забезпечення здоров'я, добробуту, безпеки учасників освітнього процесу як умов досягнення прогресу Цілей сталого розвитку **15 листопада** в Сумському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти було проведено **V Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Здоров'я, добробут, безпека, освіта для сталого розвитку»**. Участь у заході взяли понад 100 освітян з різних куточків Сумської області та з інших регіонів України.

Відкрив конференцію Сергій ГРИЦАЙ, проректор з наукової роботи КЗ СОІППО, кандидат педагогічних наук, доцент, відзначивши актуальність тематики конференції та необхідність досягнення Цілей сталого розвитку.

Зі словами привітання звернулась Лариса СЕРИХ, кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри теорії і методики змісту освіти КЗ СОІППО.

Модератором пленарного засідання конференції виступила Валентина УСПЕНСЬКА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики змісту освіти, керівник лабораторії здоров'яспрямованої освіти КЗ СОІППО.

Навколо питань створення освітнього середовища, здорового, безпечного, захищеного фізично та психологічно, зокрема в умовах діяльності під час воєнного стану, розгорнули свої доповіді Ольга ЄЖОВА, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини Сумського державного університету, Валентина УСПЕНСЬКА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики змісту освіти, керівник лабораторії здоров'яспрямованої освіти КЗ СОІППО, Ірина СКОРБУН, координатор освітнього компоненту українсько-швейцарського проєкту «Діємо для здоров'я», консультант ЮНЕСКО з питань профілактичної освіти (м. Київ), Марина СКРИПНИК, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри філософії і освіти дорослих ЦІПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, Ірина СИДОРЕНКО, старший викладач кафедри психології КЗ СОІППО.

Складники ефективного навчання з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» в Новій українській школі презентувала за результатами власного дослідження автор підручників та навчальних посібників Ірина ВАСИЛАШКО, завідувач сектору інноваційних форм та методів діяльності педагогічних працівників відділу STEM-освіти ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка Людмила БІРЮК націлила учасників конференції на формування та розвиток soft skills у здобувачів дошкільної та початкової освіти.

Незвичайною темою та важливою життєвою компетентністю – феліксологічною – зацікавила учасників зібрання Анна-Марія БОГОСВЯТСЬКА, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри гуманітарної освіти Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Хюге для вчителя, як джерело «вчительського щастя», є важливим в житті кожного педагога.

Корисні поради як формувати ціннісне ставлення до свого здоров'я у дітей старшого дошкільного віку надала Єлизавета КОВТУН, старший викладач кафедри теорії і методики змісту освіти КЗ СОІППО. Розгорнули думку науковиці, але з акцентом на дітей шкільного віку, освітяни-практики Лебединського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів № 3 Тетяна ФРОЛОВА, директор, і Олена СОЛОНЕЦЬ, учитель початкових класів. У своєму виступі «Реалізація завдань здоров'язбережувальної освітньої галузі в Новій українській школі» педагоги поділились практиками здоров'яспрямованої діяльності свого закладу освіти, знаного осередку здоров'язбереження, відомого в області та за її межами.

Переконливою через свою статистичну ґрунтовність була доповідь «Раціональні моделі споживання і виробництва пластикового посуду» Лідії КОРОСТІЛЬ, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри теорії і методики змісту освіти КЗ СОІППО. Дізнавшись, що в організмі однорічної дитини міститься пластику в 13 разів більше, ніж у дорослої людини, мимоволі задумуєшся, чи варто його використовувати для продуктів харчування.

До секційних засідань конференції «Безпечне, здорове, підтримуюче освітнє середовище для навчання й розвитку споживачів освітніх послуг» та «Завдання Нової української школи в реалізації глобальних цілей сталого розвитку» учасники конференції запропонували відеовиступи та наукові статті, що будуть опубліковані у збірнику матеріалів конференції.

Проведена V Всеукраїнська науково-практична конференція «Здоров'я, добробут, безпека, освіта для сталого розвитку» підняла найбільш значущі питання здоров'я і безпеки учнів та працівників закладів освіти. Кожен освітянин має бути зразком здорового способу життя, володіти техніками самозахисту та захисту, здатним діяти в надзвичайній ситуації. Саме безпекові умови освітнього середовища сьогодні вимагають першочерговості. Ми переможемо і все інше здобудемо, надбаємо, навчимо.

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ОСВІТНЬОГО STEM-СЕРЕДОВИЩА: НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ СЕМІНАР. ОСІННЯ СЕСІЯ ОБЛАСНОЇ «STEM-ШКОЛИ – 2022»

В освітньому просторі Сумщини успішно розвивається та набуває все більшої актуальності глобальна освітня інновація – STEM-освіта, поєднуючи проєктний і трансдисциплінарний підходи до навчання, що базуються на майже одночасному застосуванні наукових, природничих, математичних, технічних та інженерних знань для розв'язання практичних проблем та подальшого використання цих знань, умінь і навичок у майбутній професійній діяльності.

Упровадження STEM-освіти, інтеграція навчальних предметів, орієнтир на практичну спрямованість і розвиток критичного мислення, дослідницько-проєктна діяльність в рамках реалізації Концепції «Нова українська школа» ведуть до оновлення змісту освіти, її модернізації, формуванню освітнього STEM-середовища. Саме формування та розвиток освітнього STEM-середовища сприятимуть формуванню комплексу ключових, фахових, соціально-особистісних компетентностей молоді в умовах Нової української школи.

Комунальним закладом Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти реалізується інноваційний освітній проєкт «STEM-школа – 2022». Відповідно до плану роботи STEM-школи, в рамках осінньої сесії, **16 листопада 2022 року** проведено **навчально-методичний семінар «Формування та розвиток освітнього STEM-середовища»**.

До участі у заході долучилися керівники та педагогічні працівники закладів освіти Сумщини, консультанти центрів професійного розвитку педагогічних працівників, науковці.

Сесію відкрив організатор семінару Сергій ГРИЦАЙ, кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з наукової роботи, координатор STEM-освіти КЗ СОІППО. У вступному слові він актуалізував проблему розвитку і впровадження STEM-освіти, формування освітнього STEM-середовища в умовах Нової української школи, нормативно-правового та методичного забезпечення розвитку STEM-освіти в Україні.

Актуальність упровадження STEM-освіти в сучасному освітньому просторі, роль STEM у професійному виборі молоді та відбудові України презентувала Ірина ВАСИЛАШКО, завідувач сектору інноваційних форм та методів діяльності педагогічних працівників відділу STEM-освіти ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Модератор заходу Світлана КОДА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики змісту освіти, керівник науково-дослідної лабораторії STEM-освіти КЗ СОІППО, зацентувала увагу на динаміці розвитку освітнього середовища, необхідності інтеграції навчальних предметів, розвитку ключових компетентностей здобувачів освіти, мотивування їх до наукової діяльності шляхом імплементації STEM-освіти в навчальний процес та формування й розвитку освітнього STEM-середовища. Світлана КОДА презентувала розвиток STEM-освіти на базі Сумського ОІППО та досвід науково-дослідної лабораторії STEM-освіти з проблем реінжинірингу системи освіти, а також зосередила увагу учасників семінару на використанні STEM-технологій при викладанні предметів природничо-математичного циклу.

До роботи обласної «STEM-школи – 2022» долучилися спікери опорних закладів освіти, які презентували досвід розвитку освітнього STEM-середовища.

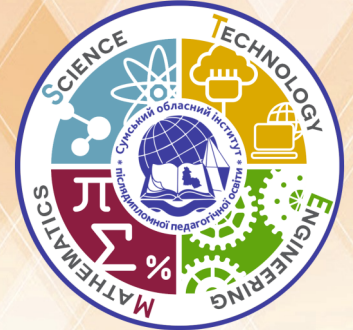
Досвід використання сучасного навчального обладнання при викладанні предметів математичної та природничої галузей освіти представив Олександр КОРЕНЕВ, учитель математики, фізики, астрономії Недригайлівської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Юлія ПІСКУН, учитель початкових класів Сумської спеціалізованої школи I ступеня № 30 «Унікум» розкрила особливості STEM-освіти як освітнього пазлу Нової української школи.

Особливості програми «STEM-дівчата» та яким чином означена освітня програма змінює майбутнє дівчат висвітлила Ксенія МОТУЗНА, учитель інформатики, спеціаліст вищої категорії КЗСОП «Сумська обласна гімназія-інтернат для талановитих та творчо обдарованих дітей».

Змішаний формат STEM-орієнтованого навчання в умовах позашкільної освіти, перспективи STEM-школи для педагогів-позашкільників та особливості педагогічного STEM-коворкінгу презентувала Вікторія ЗАЯРНА, кандидат педагогічних наук, заступник директора Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю

У ході роботи осінньої сесії обласної «STEM-школи – 2022» відбулося обговорення важливості й необхідності імплементації STEM-освіти в навчальний процес, упровадження інтегрованих уроків, мотивування учасників освітнього процесу до наукової діяльності, самоосвіти та освіти протягом життя, що у перспективі сприятиме зміні ціннісних пріоритетів та світоглядної позиції у молоді в бік формування відповідальної, соціально-активної, громадсько-патріотичної поведінки.

УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНІЙ НАУКОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ «ЕПОХА ГОЛОДОМОРУ: (ПЕРЕ)ОСМИСЛЕННЯ В КОНТЕКСТІ ДОСЛІДНИЦЬКИХ СТРАТЕГІЙ КРАЄЗНАВСТВА, РЕГІОНАЛІСТИКИ ТА ЛОКАЛЬНОЇ ІСТОРІЇ»

17-18 листопада 2022 року в Києві відбулася Міжнародна наукова конференція «Епоха Голодомору: (пере)осмислення в контексті дослідницьких стратегій краєзнавства, регіоналістики та локальної історії».

На конференції були представлені як кращі світові наукові установи: Кембриджський Університет, Великобританія; Віденський університет, Швейцарія; Національний інститут східних мов і культур у Парижі, Франція; Канадський інститут українських студій Альбертського університету, Канада; Стенфордський університет, США; Інститут історії Ягеллонського університету, так і провідні заклади вищої освіти України: Інститут історії України НАН України, Рівненський гуманітарний університет, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Херсонський державний університет, КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», Київський університет імені Бориса Грінченка, Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Комунальний заклад Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

У контексті міжнародної наукової конференції науковці обговорили ключові питання: теоретико-методологічні засади досліджень епохи Голодомору, регіональний вимір, спільноти, локальні ідентичності в епоху Голодомору, біографічні оповіді як осмислюючий персональний досвід і широкий соціальний контекст, навчання/знання про голодомор та геноцид рф в Україні: освітній та виховний потенціал шкільного краєзнавства, візуалізація епохи голодомору/ російсько-української війни художньо-образною мовою, епоха Голодомору в експозиційних комплексах музеїв, інтегровані цифрові ресурси документальної спадщини епохи Голодомору: досвід, стратегії розвитку

ПІДСУМКИ ПРОВЕДЕННЯ НМТ-2022 ТА ПЕРСПЕКТИВИ 2023 РОКУ

Через воєнні дії в Україні, спричинені широкомасштабним вторгненням Росії на територію України, уперше в історії масове випробування 2022 року проводили онлайн. Незважаючи на складні умови, у Сумській області було забезпечено проведення тестувань у тимчасових екзаменаційних центрах, де усі учасники, які взяли участь у НМТ, отримали свої результати.

Реалізувати процедуру НМТ у 2022 році в Сумській області вдалося завдяки ефективній та злагодженій співпраці Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти, Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації, комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, місцевих органів управління освітою. Роботу було проведено організовано, з чітким дотриманням норм і вимог нормативно-правової документації.

Саме підсумкам НМТ-2022 у Сумській області 29 листопада 2022 року була присвячена нарада за участю директора Харківського регіонального центру Сидоренка О.Л., яка об'єднала керівників відділів (управлінь) освітою, відповідальних осіб за проведення НМТ/ЗНО та відповідальних за тимчасові екзаменаційні центри.

На нараді від Сумського ОІППО була присутня завідувач навчально-методичного відділу моніторингу якості освіти та зовнішнього незалежного оцінювання, – Остапенко О.І.

Відкрила нараду Грובה В.П., – директор Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації, яка наголосила на відповідальності, що покладена на освітянський фронт, за якісне навчання та підготовку випускників в умовах війни, та поставила завдання: вибороти сьогодні перемогу та сформувати націю освічених українців.

Сидоренком О.Л. було розставлено акценти на організації та особливостях проведення цього річного вступного випробування, проаналізовано статистичні показники участі у НМТ учасників Сумської області, які з'явилися до тимчасових центрів як на території області, так і інших регіонів України та за кордоном.

Звернувши увагу на найбільшу за всі роки проведення тестувань кількість найвищих оцінок, – 382 учасники із Сумської області отримали 200 балів, Сидоренко О.Л. наголосив на тому, що учасники показали найкращий результат з математики – 168 осіб, з історії України – 128 учасників, з української мови – 86 вступників.

Учасники наради також мали можливість ознайомитися з перспективою НМТ 2023 року, підготовку до якого вже ініційовано Міністерством освіти і науки України. Деталі будуть оприлюднені у відповідному Порядку прийому на навчання до закладів вищої освіти в 2023 році.

У деталях – [презентація «НМТ»](#).

#ЗАВЖДИ ПОРУЧ

Під такою назвою в закладах освіти області стартував проект з психологічної підтримки педагогів, спрямований на емоційну підтримку та професійне зростання педагогів в умовах воєнного стану. Основними завданнями проекту є підвищення рівня обізнаності педагогів щодо стресу, психологічної травми, посттравматичних стресових розладів; формування у педагогів практичних навичок щодо надання здобувачам освіти допомоги в умовах війни; сприяння відновленню емоційної стабільності в стресовій ситуації, розвитку психологічної стійкості в дітей та дорослих.

Проект складається з 2 етапів. На 1 (підготовчому) етапі практичні психологи закладів освіти вивчають запити педагогів щодо тематики зустрічей. Реалізація 2 (основного) етапу передбачає проведення на початку тижня «ранкової зустрічі» з педагогами, яка має на меті стабілізацію психоемоційного стану педагогів, відпрацювання навичок володіння техніками активізації ресурсів, розвитку психологічної стійкості. Наприкінці тижня для педагогів проводиться засідання інтерв'язійної групи, де вони можуть обмінятися досвідом, обговорити складні ситуації, що виникли у процесі взаємодії з дітьми.

На допомогу спеціалістам психологічної служби у реалізації проекту на сайті навчально-методичного центру психологічної служби створено рубрику «Проект «Завжди поруч», де надано нормативно-правові документи, відео-запис відповідей на питання, що виникають в процесі реалізації проекту. Надалі передбачається поповнення рубрики інформаційними та методичними матеріалами. Крім того, щомісяця навчально-методичним центром психологічної служби заплановано проведення інтерв'язійних груп для спеціалістів. То ж бажаємо успіхів у реалізації проекту, а відтак, збереженню психічного здоров'я педагогів та здобувачів освіти.

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В ОСВІТНІЙ СФЕРІ: ВИКЛИКИ, ЦІННОСТІ, ДОСВІД»

30 листопада 2022 року кафедрою соціально-гуманітарної освіти КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти в рамках відзначення 300-ліття з дня народження філософа, педагога, письменника Григорія Сковороди було проведено в онлайн-форматі Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Національна безпека України в освітній сфері: виклики, цінності, досвід».

Зі вступним словом до учасників конференції звернувся проректор з наукової роботи КЗ СОІППО, кандидат педагогічних наук, доцент Сергій ГРИЦАЙ, зацентрувавши увагу присутніх на важливості створення безпечного освітнього середовища та розбудови системи національно-патріотичного виховання.

Роль громадянської освіти у формуванні патріота-громадянина розкрила головний спеціаліст Директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти МОН України Раїса ЄВТУШЕНКО. У виступі був прокоментований Наказ МОН України від 06.06.2022 р. № 527 про оновлену концепцію національно-патріотичного виховання та відповідно затверджені Заходи щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року. Доповідач наголосила на інтегрованому і системному підходах у реалізації визначальних складових національно-патріотичного виховання.

У лекції-концепті «Історична освіта і національна безпека України: виклики російсько-української війни» Ігоря ЩУПАКА, кандидата історичних наук, директора Українського інституту вивчення Голокосту «Ткума», постдокторанта Університету Торонто (Канада), члена Українсько-Німецької та Україно-Польської комісій істориків, Заслуженого працівника освіти України, автора базових підручників з історії для загальноосвітніх шкіл, рекомендованих МОН України, презентовано методологію реформування історичної освіти в сучасній Україні та нові підходи до її викладання у закладах освіти (ознайомитися з виступом можна за [посиланням](#)).

Цьогорічна конференція об'єднала науковців, освітян та краєзнавців з усієї України, які презентували власні наукові розвідки та активно долучалися до дискусій з актуальних питань і тематичних напрямів. Учасники конференції висловили пропозицію щодо необхідності проведення навесні 2023 року круглого столу з питань методологічного і методичного супроводів діяльності освітян з реалізації моделей національно-патріотичного виховання учнівської та студентської молоді.

За підсумками роботи Всеукраїнської науково-практичної конференції буде видано та розміщено на сайті інституту збірник наукових статей у розділі «Конференції. Проекти. Гранти».

Організатори конференції щиро вдячні учасникам заходу і відкриті до подальшої наукової, педагогічної та краєзнавчої співпраці.

